

דף מקורות - פרשת וישב – התקדמות בלתי פוסקת

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור ליח' כסליו תשע"ח א. בראשית לז – 'וישב יעקב בארץ מגורי אביו. רש"י – ביקש יעקב לישב בשלוח, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוח אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לישב בשלוח בעוה"ז.

ב. בראשית כה – 'הלעיטני נא מן האדום האדום הזה כי עיף אנוכי.. ספורנו – כ"כ התמכר למלאכתו הנפסדת, אשר לא כתורת האדם, עד שלא הכיר בנזיד כי אם צבעו.. מכרה כיום.. כל מגמת פניך אל מלאכתך, באופן שאתה כ"כ עייף שאינך מכיר הנזיד, אין ספק שלא תוכל להתעסק בענייני הבכורה לשרת לא-ל יתברך ולעשות את הראוי לבכור.

ג. אוה"ק ג' דרך הקודש לד - 'לפעמים אדם צריך להתיישב בדעתו, שלא להיות רדוף תמיד מחובת המעשה והתלמוד, אלא ליתן לעצמו הנחה וריוח, כדי שתתעלה נשמתו בעצמה, ותתרחב בטוילה הפנימי, בלשד החיים האצורים בתוך כל המעשה והתלמוד, בתוך כל העבודה והתפלה. ואחרי שביתה כזאת, שקדושת שבת יש בה, מתאמצת הנשמה לשוב ברב כוח לעבודה רוחנית ומעשית, שכל פרטיה יהיו רעננים, יונקים ממקור החיים של הדעת המלאה, מוארה באור החיים.

ד. אורות הקודש ג' מוסר הקודש נא.. - 'החלשת כח הרצון על ידי מעמסות מטרידות, אפילו כשיהיו נובעות ממקום עליון וקדוש לפי דעת האדם, היא מדלדלת את הצורה העליונה של הוד האדם. אור הקודש - בעז הרצון וחופשו, בהודו הרענן, הוא מתגלה. ולא אותי קראת יעקב כי יגעת בי ישראל. והמעט הטרחים היא אחת ממגמות התורה האלוקית הנותנת שביל חיים ומהלך ישר לכל כח הרצון ממבועו האמיץ, ממקור החיים.

ה. ברכות סד - 'אמר רבי חייא בר אשי אמר רב, תלמידי חכמים אין להם מנוחה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, שנאמר ילכו מחיל אל חיל יראה אל אלהים בציון. סוטה יג - 'ויש אומרים: לא מת משה. כתיב הכא וימת שם, וכתוב התם ויהי שם עם ד', מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש. אורות הקודש א' חכמת הקודש קט – 'בעלי העבודה' קראו הראשונים להמסתכלים הרזיים, והוא הסגנון המיוחד והאופיי שלם. הם אינם בעלי הנאה, בעלי עריגה לקבלת פרס. חיהם הם חיי עבודה.. מתנשאים הם מעל כל חיי החול. והם הם הגדוד של עבדי ד', ששמם נאה להם. הם הם העומדים ומשמשים, כצבא המרום במרום, ויותר מכל מרום. הם הם החיים וקיימים בחיי עבודתם בעולם הזה ובעולם הבא, הם הם שבמיתתן קרויין חיים, ואינם חופשים מן המצוות לעולמי עולמים, תלמידי חכמים שאין להם מנוחה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא, הולכים מחיל אל חיל, מה כאן עומד ומשמש אף שם עומד ומשמש.

ו. אורות הקודש א' הגיון הקודש כו – 'המשיגים הגדולים שאין מעלתם פוסקת מלהיות צומחת תמיד בצמיחות חדשות, אינם מוצאים בעצמם מרגוע, תלמידי חכמים אין להם מנוחה. וטרם שיעמדו על התוכן של העדר מנוחה זו, הרי הם מצטערים עליה, והם מלאים יגון פנימי, ואי חפץ מורגש תמיד בקרבם, המונע אותם משמחת לב. אבל כאשר יתברר להם יותר תוכני המהות העליונה שלהם, ידעו להבדיל בין חסרון המנוחה שלהם, שבא מתוך גדולה נשמתית, הבלתי פוסקת, מתוך ריכוש של קניני רוח כבירים חדשים בכל עת ורגע, ובין העדר מנוחה הבא מתוך מהומה של רשעות ושל בערות. ואז ידעו לשמוח בחלקם ולהחזיק במעוזם ולעמוד מיד על עמדם בעבודת הרוח התדירה, המחדשת להם בכל עת את ידידות נועמיה. כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו, המזכירים את ד' אל דמי לכם.

ז. אורות הקודש א' עמ' קפט - 'שואפת היא הנשמה מצד אחד אל המנוחה, אל השלוח הפנימית.. ומצד אחר היא שואפת אל החיים, אל החיים הגמורים, שבהם יש תנועה, קול, תשואות חן, שירה אדירה, וזמרת א-ל. מכירה היא על כן את העולם בסוד יצירתו, רואה את מקור המנוחה במקור הפעולה, את החיים והשלום בחוברת. והחיים והשלום יחדו ממקור האמת יצאו. מלאכי ב' ה – 'בריתי היתה איתו החיים והשלום..

ח. קובץ ה' קלא - 'מתוך שאין אדם יכול להקיף שום תיאור בשלמותו, ועם זה נפשו עורגת להיות משלים ציוריו, על כן מקולע הוא תמיד בין השאיפה ומניעת היכולת. אמנם בהיותו משתמש בשני

הזרמים הללו כשורה, הרי הם משלימים אותו באמת בהשלמה שאינה פוסקת, בגידול תדירי, שהוא האושר היותר גדול. אבל כל זה עומד הוא בשכלולו, כשהוא שומר יפה את אופיו, את תוכיות רצונו, אז הוא חפץ רק להיות מוסיף והולך בעצמיותו, ומרוצה הוא אז בהתוספת התדירית יותר מבכל טוב, ונפשו מתמלאת תמיד הודאה עדינה פנימית ליוצר כל, שברא את יצוריו וכל עולמיו בצורה עדינה כזאת שהם עומדים במצב של התעלות תדירית. אבל אם הוא מקלקל את רצונו, ואיננו פונה אל עצמיותו אלא אל ההתראות וההתהדרות החיצונית, אז אין לו חפץ כלל בהגידול התדירי, זה אינו דבר ניכר לאחרים, כי אם יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך. רוצה הוא בצביונות כאלה שיהיה יכול להתהדר ולהתיפות בהם מחוץ לעצמיותו, וזה הוא מוצא רק במושגים שלמים, שלמים בתכלית, שאין בהם חסרון הראוי לקבל תוספת. הוא אינו שם לב למה שאם ימלא חפצו זה, ילגום מן החיים בפעם אחת ואחר כן יהיה משומם, אבל הלא להתהדר פעם אחת יוכל. על כן רק ענוים יירשו ארץ, ויתענגו על רב שלום.

ט. ראש מילין קדמא ואזלא - זהו החזון.. של נגינת הקדמא ואזלא, התקדמות והליכה בלתי פוסקת. מהות העילוי, התענוג העדין של התוספת התדירית, ששם מגיע רז היצירה כולה.. התוכן של העליה, של ההוספה, של הפריית אור ותוספת כח, בעילוי אחרי עילוי, זהו התוכן שהיוצר חק ביצוריו, זהו הרז, שהעולמים כולם נקראים להתהוות, למען הוציא אל הפועל את הרז של התוספת, של הברכה ההולכת ומתגברת כמעין המתגבר, זאת היא המטרה שהרוממות הבלתי גבולית שמה בשבילה גבולים וחוקים, קיום ומדידות.. שלא יש שום אפשרות להיות עדן עליון זה מצויר בהשלמות המחויבה, המוחלטה מצד עצמותה, אבל סוף כל סוף עדנת הגבול לא תחסר ממלא כל, ועדן הגבול הולך לרומו, לאין קץ וגבול, מתדמה למקורו, בחק האי סופיות.